

Suomi liikkeelle -avustusinfotilaisuus 5.4.2024 klo 12.00–14.00

- 12.00 **Tilaisuuden avaus:** *liikunta-, urheilu- ja nuorisoministeri Sandra Bergqvist*
- 12.10 **Suomi liikkeelle -ohjelma:** *pääsihteeri Minttu Korsberg, opetus- ja kulttuuriministeriö*
- 12.25 **Liikkuvat-kokonaisuuden voimin Suomi liikkeelle**
kulttuuriasianneuvos Päivi Aalto-Nevalainen, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Liikkuva opiskelu (korkeakoulut) -haku (OKM)**
kulttuuriasianneuvos Päivi Aalto-Nevalainen, opetus- ja kulttuuriministeriö
- 12.40 **Liikkuva koulu & Move!-prosessin liikuntaneuvonta -haku (AVI)**
ylitarkastaja Anni Kettunen, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
- Move!-prosessi, case-Ylöjärvi:** *lasten ja nuorten liikuntakoordinaattori Kaisa Hakala, Ylöjärven kaupunki*
- Liikkuvan koulun hyvät käytännöt:** *johtava asiantuntija Kirsi Naukkarinen, Liikkuva koulu*
- Hakuohje ja ennakkokysymykset:** *ylitarkastaja Anni Kettunen, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ja liikuntatoimen ylitarkastaja Ulla Silventoinen, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto*
- Hanketalouden ABC:** *tarkastaja Anja Mustonen ja tarkastaja Joonas Petäjaniemi, Itä-Suomen aluehallintovirasto*
- 14.00 **Tilaisuus päättyy**

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Suomi liikkeelle -ohjelma
Programmet Finland i rörelse

Suomi liikkeelle -ohjelma

Avustusinfotilaisuus 5.4.2024 (Teams)

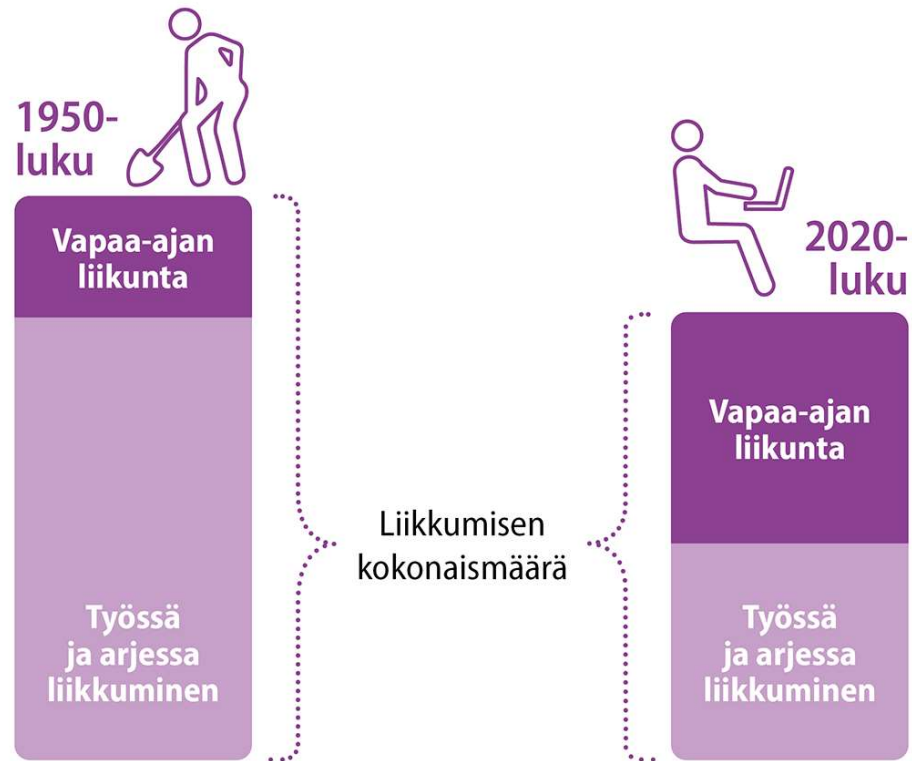
Minttu Korsberg

Suomi liikkeelle -ohjelma

- Hallituksen tavoitteena on kääntää liikkuminen kasvuun jokaisessa ikäryhmässä
- Hallitusohjelmassa 16 toimenpidettä, jotka sis. 35 erillistä toimenpidettä. Toimenpiteet kohdentuvat eri ministeriöiden hallinnonaloille
- Ohjelmaa toimeenpanee ja seuraa *Liikunnallisen elämäntavan ja toimintakyvyn ministerityöryhmä*, joka on yksi hallituksen seitsemästä ministerityöryhmästä
- Ohjelmalla on päätoiminen sihteeristö
- Virkamiestasoinen *Liikuntapolitiikan koordinaatioelin* (LIPOKO) toimii ohjelman valmistelussa ja toteutuksessa
- Toimeenpanoon kohdennetaan vuosittain (v. 2024–2027) 20 M€ määräraha.

Liikkumattomuuden paradoksi

Rakenteet luovat edellytykset liikkumiselle

Yksilöt ja yhteisöt valitsevat liikkumisen
Organisaatiot valitsevat liikkumisen edistämisen

Liikunnalliset toimintakulttuurit

Toimenpiteet	Vastuuministeriö
1) Lisätään perusopetuslakiin liikunnallisen elämäntavan edistäminen.	OKM
2) Tuetaan kasvatuksen ja opetuksen henkilöstöä työssään levittämällä toimivimpia käytäntöjä.	OKM
3) Kannustetaan kuntia laajentamaan Liikkuvat-ohjelma kaikkiin päiväkoteihin ja kouluihin.	OKM
4) Selvitetään toisen asteen koulutuksessa liikunnan lisäämistä jokaviikkoiseksi oppiaineeksi.	OKM
5) Edistetään kaikkien korkeakoulujen hakeutumista Liikkuva opiskelu -ohjelmaan.	OKM
6) Liikunnan ja toimintakyvyn edistäminen lisätään osaksi kutsuntojen sisältöä.	PLM
7) Työssä jaksamista tuetaan ottamalla liikkuminen keskeiseksi osaksi työkyvyn ja työelämän kehittämistä.	STM, TEM
8) Selvitetään työnantajien vaikuttavimmat keinot edistää työntekijöiden fyysistä aktiivisuutta yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.	TEM, STM
9) Edistetään vanhusten toimintakykyä ja ehkäistään kaatumisia.	STM (OKM)
10) Selvitetään mahdollisuus taata subjektiivinen ulkoiluoikeus ikääntyneille.	STM
11) Otetaan käyttöön Sitran esittämä kotitalousvähennys, jolla edistetään yli 75-vuotiaiden toimintakykyä ja kotona pärjäämisen edellytyksiä liikunta- ja kuntoutuspalveluiden hankkimista helpottamalla.	VM, STM

Liikuntaneuvonta

Toimenpiteet	Vastuuministeriö
12) Vahvistetaan elintapaohjausta ja liikuntaneuvontaa kunnissa ja hyvinvointialueilla hyödyntäen samalla terveysteknologian mahdollisuuksia.	OKM, STM
13) Arvioidaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen tarkoitetun rahoituksen kohdentumista kunnissa ja hyvinvointialueilla.	VM (STM, OKM)
14) Tuetaan perheiden liikunnan edistämistä.	OKM, STM
15) Sisällytetään pallo äitiyspakkaukseen.	STM
16) Lisätään neuvoloihin perheliikuntaneuvontaa.	STM, OKM
17) Peruskoulun laajojen terveystarkastusten yhteydessä annetaan henkilökohtaista liikuntaneuvontaa ja -ohjausta oppilaan Move!-tulosten perusteella.	STM, OKM
18) Tunnistetaan liikunta-alan yrittäjien mahdollisuudet toimia osana palvelutuotantoa.	STM, TEM, OKM

Liikkumisen olosuhteet

Toimenpiteet	Vastuuministeriö
19) Kannustetaan kuntia kehittämään päiväkotien ja koulujen pihoja monipuolisiksi lähiliikuntapaikoiksi.	OKM
20) Kannustetaan kuntia mahdollistamaan tilojensa käyttö nykyistä laajemmin eri opiskelijajärjestöjen urheilutoiminnassa.	OKM
21) Vahvistetaan päiväkoti- ja koulupäivien sekä koulumatkojen liikunnallistamista.	OKM
22) Vahvistetaan koulupäivien yhteydessä tapahtuvaa harrastamista.	OKM
23) Kokeillaan koulupäivän jälkeisen liikunnan harrastamisen erilaisia toteutustapoja, kuten harrasteseteliä.	OKM
24) Kokeilujen / Tulosten perusteella toimivimmat käytännöt vakiinnutetaan osaksi Suomen harrastamisen mallia.	OKM
25) Päivitetään kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma.	LVM
26) Erityisesti turvallisiin koulureitteihin sekä liikuntamahdollisuuksien lisäämiseen kiinnitetään huomiota.	LVM, OKM
27) Maankäytön lainsäädäntöä uudistettaessa huomioidaan liikkumisen edistäminen.	YM
28) Osana MAL-sopimusmenettelyä edistetään kävelyä ja pyöräilyä.	YM
29) Edistetään luonnon virkistyskäyttöä sekä luontomatkailua.	YM, MMM, TEM
30) Uudistetaan ulkoilulaki huomioiden omaisuuden suoja.	YM
31) Tunnistetaan muun muassa metsästyksen, erätoiminnan sekä lemmikkieläinten merkitys liikunnan lisäämisessä.	MMM

Liikuntaosaaminen

Toimenpiteet	Vastuuministeriö
32) Vahvistetaan liikuntaosaamista eri koulutusaloilla, kuten sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä kasvatusaloilla.	OKM, STM
33) Liikunnan ja terveyden edistäminen huomioidaan poikkihallinnollisesti kuntien ja hyvinvointialueiden strategioissa.	OKM, STM
2) Tuetaan kasvatuksen ja opetuksen henkilöstöä työssään levittämällä toimivimpia käytäntöjä. <i>(toimenpide myös kohdassa Liikunnalliset toimintakulttuurit)</i>	OKM

Liikkumiseen kannustava verotus

Toimenpiteet	Vastuuministeriö
34) Selvitetään ja arvioidaan mahdollisuuksia liikunnan tukemiseen verotuksen keinoin.	VM (OKM)
35) Selkiytetään liikunta-alan toimijoiden arvonlisäverokohtelua liikkumiseen kannustavaksi.	VM (OKM)

Suomi liikkeelle – valtionavustukset vuonna 2024

- **Liikkuvat-kokonaisuuden laajentaminen 6,0 M€**
 - Liikkuva koulu 5 M€
→ Hakuaika 3.4.–8.5.
 - Liikkuva opiskelu (korkeakouluille) 1 M€
→ Hakuaika 3.4.–8.5.
- **Liikuntaneuvonnan vahvistaminen 5,0 M€**
 - Move! ja kouluterveydenhuolto 2 M€
→ Hakuaika 3.4.–8.5.
 - Liikuntaneuvonta eri kohderyhmille 3 M€
→ Päätökset tehty maaliskuussa + haku syksyllä
- **Kokeilu- ja innovaatioavustukset 3,7 M€**
→ Haku aukeaa huhtikuun lopussa (alustava tieto)
- **Kuntien lähivirkistysalueiden kunnostamiseen ja kehittämiseen 2,5 M€**
→ Haku syksyllä (alustava tieto)

Suomi liikkeelle – valtionavustukset vuonna 2024

➤ Liikkuvat-kokonaisuuden laajentaminen 6,0 M€

- Liikkuva koulu 5 M€
→ Haku aika 3.4.–8.5.
- Liikkuva opiskelu (korkeakouluille) 1 M€
→ Haku aika 3.4.–8.5.

➤ Kokeilu- ja innovaatioavustukset 3,7 M€ → Haku aukeaa huhtikuun lopussa (alustava tieto)

➤ Liikuntaneuvonnan vahvistaminen 5,0 M€

- Move! ja kouluterveydenhuolto 2 M€
→ Haku aika 3.4.–8.5.
- Liikuntaneuvonta eri kohderyhmille 3 M€
→ Päätökset tehty maaliskuussa + haku syksyllä

➤ Kuntien lähivirkistysalueiden kunnostamiseen ja kehittämiseen 2,5 M€

→ Haku syksyllä (alustava tieto)

Suomi liikkeelle muut määrärahat vuonna 2024

- Liikunnan ja toimintakyvyn lisääminen osaksi kutsuntojen sisältöä 1 M€ (puolustusministeriö)
- Elintapaohjauksen vahvistaminen hyvinvointialueilla 0,2 M€ (sosiaali- ja terveysministeriö)
- Ohjelman hallinnointi, yleinen toimeenpano, viestintä, selvitystyöt 1,6 M€

Suomi liikkeelle -ohjelman kokeilu- ja innovaatioavustukset liikkumisen lisäämiseksi

Yleisesti:

- Avustuksen tavoitteena on lisätä väestön liikkumista (fyysistä aktiivisuutta).
- Avustushaussa painotetaan uusia, monistettavissa olevia kokeiluja ja -innovaatioita, joiden avulla lisätään liikkumista.
- Erityinen huomio vähän liikkuviin kohderyhmiin sekä arjessa tapahtuvan liikkumisen lisäämiseen.
- Kokeilu ja innovaatio voidaan toteuttaa erilaisissa toimintaympäristöissä. Se voi liittyä esimerkiksi kävelyyn ja pyöräilyyn, ulkoiluun, luonnon virkistyskäyttöön, omaehtoiseen tai organisoituun liikkumiseen, viestintään, työelämään tai ikääntyneiden ja perheiden arkeen.

Mitä tarkoitetaan kokeiluilla ja innovaatioilla?

- *Kokeilulla* testataan pienimuotoisesti uudenlaista tapaa toimia. Päämääränä on ratkaista toiminnan haasteita. Kokeilulla pyritään saamaan aikaan tietoa muutosten toimivuudesta ennen niiden laajempaa käyttöönottoa.¹
- *Innovaatio* on uusi käyttöönotettu idea, joka tavoitteena on tuottaa lisäarvoa. Innovaatio voi olla esimerkiksi tuote- ja palveluinnovaatio, prosessi-innovaatio tai koko palvelujärjestelmää koskeva systeeminen innovaatio. Innovaatioiden avulla voidaan hakea uusia ratkaisuja monimutkaisiin yhteiskunnallisiin ongelmiin. Julkisen sektorin innovaatiotoiminnan erityispiirteitä ovat käyttäjälähtöisyys, avoimuus, verkostomaisuus ja sosiaaliset innovaatiot. Innovaatiot johtavat uusiin palveluihin ja toimintatapoihin.²

¹ Työterveyslaitos. <https://www.ttl.fi/oppimateriaalit/kokeileva-kehittaminen-kohti-eettisempaa-toimintakulttuuria/1-miten-tunnistamme-kokeilun-tarpeen>

² Kuntaliitto. <https://www.kuntaliitto.fi/laki/kunnan-toimielimet-ja-johtaminen/kunnan-johtaminen/kuntien-toiminnan-uudistaminen/innovointi>

Kiitos! Tack!

<https://okm.fi/suomi-liikkeelle>

<https://okm.fi/sv/finland-i-rorelse>

Kuva: Antero Aaltonen / Vastavalo.net

Suomi liikkeelle -ohjelma
Programmet Finland i rörelse